

ผลของโปรแกรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

บานเย็น เอกศิริ, วท.บ.¹, กำพล เข้มทอง, ส.ด.²

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบกึ่งทดลองชนิดกลุ่มเดียว แบบวัดผลก่อนและหลังทดลองนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง และ 2) เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของการดูแลตนเองผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2567 ถึง กุมภาพันธ์ 2568 รวม 12 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองน้อย อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเปรียบเทียบ

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 76.7 อายุเฉลี่ย 54.7 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 60.0 การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 46.7 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 43.3 มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 50.0 ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคความดันโลหิตสูง ระหว่าง 6 – 10 ปี มากสุด ร้อยละ 43.3 ด้านความรู้ มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง หลังการให้โปรแกรมสูงกว่าก่อนการให้กิจกรรมตามโปรแกรม คะแนนเฉลี่ย 19.6 คะแนน หลังการให้กิจกรรมตามโปรแกรม คะแนนเฉลี่ย 35.0 คะแนน คะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง หลังการให้กิจกรรมสูงกว่าก่อนการให้กิจกรรมตามโปรแกรม มีค่าเฉลี่ยความรู้ เพิ่มขึ้น 4.35 คะแนน (95%CI=3.63-4.48) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คะแนน การดูแลตนเองหลังโปรแกรมสูงกว่าก่อนการให้กิจกรรมตามโปรแกรม มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 45.3 คะแนน มีคะแนนพฤติกรรมดูแลตนเองเฉลี่ย 58.3 คะแนน ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้น 9.11 คะแนน (95%CI=5.65-9.96) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ผลจากโปรแกรมจัดการตนเองส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพและการควบคุมระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ การส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพ, ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

¹ นักสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเมืองน้อย อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

Email: sangkam.yen@gmail.com

² นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ Email: baokamk@gmail.com

The Effect of Self-care Program for Hypertension Patients in Kanthararom District, Sisaket Province

Banyen Aeksiri, B.Sc.¹, Kampol Khemthong, Dr.P.H..¹

Abstract

This quasi-experimental, single-group, pre- and post-hoc design study aimed to 1) study the effectiveness of a self-care program for hypertensive patients and 2) examine the outcomes of self-care for hypertensive patients between November 2014 and February 2015, a total of 12 weeks. The sample consisted of 30 hypertensive patients in Muang Noi Subdistrict, Kanthararom District, Sisaket Province. Data were collected using questionnaires and analyzed using descriptive and comparative statistics.

The results revealed that the majority of participants were female (76.7%), with a median age of 54.7%. They were married (60.0%), had a primary education level (46.7%), were engaged in agriculture (43.3%), and earned between 5,001 and 10,000 baht (50.0%). The duration of hypertension (6-10 years) was the highest (43.3%). In terms of knowledge, the highest score was high in knowledge about hypertension. After the program, the mean score was 19.6 points higher than before the program activities. After the program activities, the mean score was 35.0 points. After the program activities, the mean score of knowledge about hypertension was 4.35 points higher than before the program activities. The mean knowledge score increased by 4.35 points (95% CI = 3.63-4.48), a statistically significant difference at .01. Self-care scores after the program were higher than before the program activities, with an average behavior score of 45.3 points and an average self-care behavior score of 58.3 points. The mean behavior of hypertensive patients increased by 9.11 points (95% CI = 5.65-9.96), a statistically significant difference at .001.

The self-management program positively impacted health behaviors and appropriate blood pressure control in hypertensive patients.

Keywords: health behavior promotion, hypertension patients

¹ Public Health Officer, Professor level, Mueangnoy Health Promoting Hospital, Kantrom District, Sisaket Province
Email: sangkam.yen@gmail.com

² Public Health Technical Officer, Senior Professor level, Sisaket Provincial of Public Health office
Email: baokamk@gmail.com